N°. 129. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag den 30 Mei.

De GOUVERNEUR der Provincie NOORD-BRABAND, ontvangen hebbende eene missieve van Z. Exc. den heere minister van binnenlandsche zaken, van den 21sten dezer maand, n°. 192, 2de afdeeling, betreffende de bij derzelve circulaire van den 5den bevorens, n°. 179, toegezegde nadere opgaven van de punten, langs welke de koeriers zoo van de vreemde hoven als van den handel, in en op onze grenzen zullen toegelaten worden, ten einde aldaar in behoorlijke afzondering en onder naauwkeurig toezigt te worden gehouden, tot tijd en wijle zij in de gelegenheid zullen zijn gesteld geworden, derzelver depeches of brieven, na behoorlijke zuivering, te kunnen afgeven, aan hen welke daartoe door de belanghebbende gezantschappen of handelhuizen, zullen zijn of worden gekwalificeerd.

Brengt dientengevolge ter kennisse van de Stedelijke en Plaatselijke Besturen in deze Provincie, dat even als de Gemeente *Groot-Zundert en Wernhout* in deze provincie daartoe is aangewezen, die punten zich voor de overige Provincien bepalen tot de Gemeenten *Beek* en *Babberik*, in de Provincie *Gelderland*.

En zal dit besluit, door middel van het Provinciaal Blad worden gebragt ter kennisse van de bij besluit van den 14den dezer maand, A. n°. 48a, (Provinciaal Blad n° 83), benoemde hoofd-kommissie; van de Stedelijke en Plaatselijke Besturen en van de Distrikt-kommissarissen; alsmede van de Provinciale en Plaatselijke geneeskundige kommissie in deze Provincie, tot informatie en narigt; zullende hetzelve wijders in de binnen deze Provincie uitkomende nieuwspapieren worden geinsereerd.

's Hertogenbosch, den 24sten Mei 1832.

De Gouverneur voornoemd,
A. J. L. VAN DEN BOGAERDE.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten Mei.

Vrijdag ll. is Z. K. H. Prins *Adelbert* van Pruissen met deszelfs gevolg en onder geleide van den kapitein-luitenant ter zee *van den Bosch*, adjudant van Z. K. H. Prins *Frederik*, met Zr. Ms. stoomjagt en van de gewapende stoomboot *de Stad Antwerpen* gevolgd, van Tholen de Schelde opgevaren. Op de hoogte van St. Marie gekomen, heeft de Prins zich dadelijk met eene sloep naar de citadel begeven, alwaar Hoogstdezelve door Z. Exc. den generaal baron *Chassé* ontvangen werd, en dit hoogstgewigtig punt [illegible] het [illegible] In den na[illegible] de Prins nog onderscheiden schepen [illegible] de bombardeer-korvet *Proserpina* en bleef den nacht op het koninklijk stoomjagt, voor het fort Bath geankerd, over. Zaturdag morgen vroegtijdig begaf de Prins zich aan boord van Zr. Ms. schip *de Zeeuw*, waar hoogstdezelve den geheelen morgen doorbragt met het bezigtigen van dezen zwaren bodem en het gadeslaan der verschillende exercitien. Na een dejeuner, den Vorst door den kapitein ter zee *J. C. Rijk*, kommandant van *de Zeeuw*, aangeboden, te hebben aangenomen, ging de Prins des middags weder op het koninklijk stoomjagt over, wordende door *de Zeeuw*, bij het vertrek, met 21 eereschoten uit het grof geschut begroet, hetgeen gene met onderscheiden schoten beantwoordde. Z. K. H. was ten hoogste voldaan over het belangrijke, dat het bezoek, zoo op de citadel als op het eskader, hoogstdenzelven had opgeleverd. Hoogstdezelve heeft zich vervolgens naar Neuzen begeven, om, naar men verneemt, van daar naar Vlissingen te gaan, ten einde ook deze vesting en het maritime etablissement aldaar in oogenschouw te nemen, en vervolgens van Hellevoetsluis naar Londen over te steken.

— Blijkens een statistieke staat van de veranderingen voorgevallen in de bevolking dezer provincie, gedurende het afgeloopen jaar, bedroeg de bevolking, op den 1sten januarij 1831, een getal van 342,622 zielen. In den loop van het jaar zijn er geboren 5,284 jongens en 4,945 meisjes te zamen 10,229 en gestorven 5,134 personen van het mannelijk en 5,028 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 10,162; zoodat er 67 personen meer geboren dan gestorven zijn; deze afgetrokken van eene vermindering van 268 personen, welke de provincie geleden heeft, door veranderingen van woonplaats, geeft eene vermindering op de bevolking van 201 personen, zoodat dezelve op den 1sten januarij 1832 bedroeg: 342,421 zielen, zijnde 167,770 van het mannelijk en 174,651 van het vrouwelijk geslacht.

'S GRAVENHAGE, den 28sten Mei.

Morgen ten half 3 ure zal de tweede kamer der staten-generaal in comité-generaal vergaderen, waarschijnlijk tot het ontvangen van staatkundige mededeelingen.

— In de openbare zitting van de kamer van heden, waarin 49 leden en Z. Exc. de minister van finantien aanwezig waren, is ingekomen en naar de afdeelingen verzonden eene koninklijke boodschap, ontwerp van wet en memorie van toelichting. De boodschap houdt in, dat bij art. 2 van de wet van 4 januarij de helft van buitengewone credieten voor marine en oorlog worden verleend; dat sedert de omstandigheden nog niet zijn veranderd, en de regering zich thans verpligt ziet, in het belang van 's lands verdediging en ter handhaving van het crediet van den staat, op nieuw eene aanvrage tot verdere beschikbaarstelling van de middelen tot bestrijding der oorlogs-uitgaven te verleenen.

Bij het ontwerp wordt door de regering voorgesteld, de verdere gedeeltelijke beschikbaarstelling te verordenen van de credieten, verleend bij de wet van 4 januarij dezes jaars, strekkende ter voorziening in de uitgaven, die het gevolg zijn van den voortdurenden staat van oorlog in het jaar 1832, tot welker bestrijding bij de wet van 6 januarij daaraanvolgende maatregelen zijn vastgesteld.

Zij vraagt voor marine, twee derde van de nog onbeschikte helft, zijnde . . . . ƒ 1,144,548,96.

Voor finantien, de helft van het daarvoor verleende crediet . . . . – 5,032,258,07.

Voor oorlog, mede twee derde van de nog onbeschikte helft . . . . – 10,581,366,66.

ƒ 16,758,173,69.

(Van de voor dit jaar toegestane credieten ten beloope van ƒ 45,242,262,99 is bij de wet van 4 januarij, beschikbaar gesteld ƒ 17,588,873,43; wordt thans aangevraagd ƒ 16,758,173,69, en blijft er ter beschikking over ƒ 10,895,215,87.)

Voorts wordt bij de voordragt bepaald, dat er wettelijke verordeningen zullen worden daargesteld, indien de omstandigheden het verder gebruik der middelen, bij art. 1 der wet van 4 januarij 1832 toegestaan, zouden vereischen, of wanneer, door veranderde omstandigheden, over een gedeelte der thans aangevraagde gelden, geen gebruik mogt worden gemaakt.

De beraadslagingen zijn geopend over het ontwerp van wet, houdende eenen accijns op den turf. Elf leden hebben hetzelve bestreden, te weten: de heeren *Gockinga*, *Rengers*, *van Swinderen*, *Hofstede*, *Quintus*, *Byleveld*, *Cats*, *van der Gronden*, *Fockema*, *Corver-Hooft* en *Sandberg*; hebbende de voordragt heden geene verdedigers gevonden. Allen verklaarden tegen haar te zullen stemmen, terwijl de heeren *Hofstede* en *Fockema*, hoezeer daartoe ook overhellende, zich echter hunne stem tot na den afloop der beraadslagingen voorbehielden.

De voornaamste bezwaren tegen de voordragt geopperd waren, dat de leden geene noodzakelijkheid inzien om op dit oogenblik, twee nieuwe accijnsen aan te nemen, zoogenaamd ter te gemoetkoming in de middelen om in de gewone staats-uitgaven te voorzien, terwijl zij eerst in 1833 zullen werken. De begrootings-wet der middelen van dit jaar, eens aangenomen zijnde, kon thans geene verandering ondergaan, en dezelve hield in geenen deele de verpligting in, om accijnsen op brandstoffen te leggen, terwijl integendeel de regering die accijnsen van den rij der accijnsen had weggelaten, daar de meerderheid der kamer zich tegen derzelver aanneming scheen te verklaren. De voordragt noemde men onstaatkundig, onbillijk en onregtvaardig. Door hare aanneming zoude men de ontginning van woeste landen tegengaan, koophandel, nijverheid, scheepvaart en fabrijken doen lijden; duizende handwerklieden van brood berooven; voor smokkerij de deur openzetten; een binnenlandsch product ten voordeele van een buitenlandsch (de steenkolen) benadeelen; eene dubbele belasting op hetzelfde voorwerp leggen, daar toch het haardsteden geld thans wordt geheven, en men dit zelfs zoekt te verhoogen. [illegible] men vroeger telkens bij de invoering van [illegible] dervonden, doch [illegible] tot geene leering [illegible] Een accijns bij den oorsprong te belasten was bovendien onraadzaam [illegible] stelsel was reeds zoo [illegible] turf en steenkolen in twee afzonderlijke wetten werden belast, terwijl hout, plaggen of heischalen geheel vrijgesteld zouden worden, waardoor eene groote onevenredigheid in het dragen der belastingen, bij de regering zoude ontstaan, en alzoo het eerste beginsel van eene goede staathuishoudkunde uit het oog verloren. Het toezigt over de inning van accijns zoude talrijke kosten veroorzaken, zonder dat de belasting eene daaraan evenredige opbrengst zoude hebben. De turf is, zeide men, in zoo vele onderscheidene soorten verdeeld, dat het onmogelijk is, denzelven gelijkmatig te belasten. Men hoopte dat door bezuinigingen in het staatsbestuur, de behoeften des rijks zouden worden verminderd, en dat alzoo er geene andere dan gewone middelen noodig waren op te sporen, om daarin te voorzien. Men vermeende dat de pannen-bakkerijen, katoen-fabrijken en anderen, welke turf bezigden, even eens regt op vrijdom daarvan hadden als de oliemolens en wolkammerijen, die alleenlijk in de wet waren opgenomen, terwijl van den steenkolen-accijns een zoo groot aantal vrijdommen aan allerlei fabrijken en trafijken zouden worden verleend. Sommige leden toonden met kracht aan, dat eene belasting op langen turf, al was die ook nog zoo gering, een geheelen ondergang der veenders of der arbeidende klasse zoude naar zich slepen; van die klasse, welker zonen op de grenzen staan, die alle lasten van den staat tot dus verre geregeld opbrengen. Zij vertrouwden dat de kamer zulke schrikkelijke gevolgen, door de verwerping der wet, zoude voorkomen.

De heer *Hofstede* heeft nadere inlichtingen gevraagd ten aanzien van den te heffen accijns in de steden, bij de aanneming van een accijns op den turf, en omtrent de al of niet uitvoering van eene der voordragten, bij de verwerping van de andere. Hij zou na het ontvangen der inlichtingen zijne stem regelen.

De heer *Fockema* die alle bezwaren tegen de wet inzag, meende echter dat er voor de gewone behoeften van den staat voor dit jaar nog middelen behoorden te worden vastgesteld, dat men daarmede niet de middelen voor de buitengewone uitgaven moest vermengen, en verklaarde dat, indien hij de voordragt goedkeurde, zulks alleen ter voorkoming van een grooter kwaad zijn zoude. De spreker trad voorts in eene korte ontwikkeling van zijne denkbeelden over onze finantieel stelsel. Daarbij moest voorzigtigheid met orde gepaard gaan, geene opcenten voor een geheim fonds worden verleend, en jaarlijks de geldelijke staat van het rijk aan de vertegenwoordigers worden onderworpen.

Een lid, de heer *Corver Hooft*, trad in eene staatkundige beschouwing van het ontwerp. Hij verklaarde dat tegenwoordig de publieke discussien zoo zelden voorvielen, dat hij het van belang beschouwd, thans zijne meening over den staatkundigen toestand van ons land open te leggen. De geachte redenaar meende dat het oogenblik gekomen was om te trachten door eene minnelijke schikking onze geschillen met Belgie bij te leggen, daar toch de natie reeds genoegzaam getoond heeft wat zij eensgezind vermag; en een oorlog haar geen ander nut konde aanbrengen, dan eene mogelijke verovering van Belgie, hetwelk zij niet begeert. Laat onze vaderlandsliefde ons niet verblinden, zeide de spreker, een oorlog zou thans geen tien dagen maar jaren kunnen duren. Trachten wij liever onze finantien in vrede te herstellen, op den weg der bezuinigen voort te gaan. Het zou alzoo onstaatkundig zijn, de regering door eene al te ruime bedeeling van gelden, nog verder in staat te stellen de krachtontwikkeling der natie te vergrooten. Ik zoude er zelfs voor zijn, om den koning van onzen wensch te doen blijken, dat eene spoedige minnelijke schikking mogt worden getroffen, die een einde mogt stellen aan de menigvuldige groote offers, welke zij genoodzaakt is geweest te brengen. Zij verdiende deswege van de zijde van het bestuur meerder vertrouwen; zij had regt op meerder staatkundige mededeelingen. Hij zou hierover thans zich niet verder uitweiden, in de hoop

van de ratificatien der groote mogendheden die schikking zullen bevorderen, zoo als hij zoo vurig wenscht.

Het vervolg der beraadslagingen is bepaald op morgen (dingsdag) ten elf ure.

BELGIE.

BRUSSEL, den 28sten Mei.

Londens een rapport, heden (gisteren) morgen op het ministerie van binnenlandsche zaken ontvangen, hebben zich drie cholera-gevallen te Saint Ghislain in Henegouwen geopenbaard. Er zijn terstond maatregelen genomen om de zieken en de personen die met hen omgaan af te zonderen, ter voorkoming van de verspreiding der ziekte. (*Moniteur*.)

— De generaal *Goblet* is gisteren morgen ten vier uren naar Londen vertrokken, in hoedanigheid van *minister plenipotentiaris* van Z. M. den koning der Belgen bij de conferentie. Men gelooft dat de zending van den generaal slechts tijdelijk is. De heer *van de Weyer* schijnt maar voor een oogenblik van het tooneel te zijn verwijderd, tot dat de zaken zoo mogelijk een weinig ontward zijn geworden.

— Heden, maandag, zal voor het hof van assises te Brugge de zaak geroepen worden van de plunderingen, in maart van het vorige jaar te Brugge begaan. Men telt 35 beschuldigden en 119 getuigen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 26sten Mei.

De reis des konings naar Compiegne is op morgen bepaald; wat het eigenlijk doel derzelve is, blijft tot nu toe onbekend. Het huwelijk der oudste prinses met den tegenwoordigen belgischen koning moge daaraan niet vreemd zijn, het is echter zeer onwaarschijnlijk, dat hetzelve alleen daartoe aanleiding geeft. Daarenboven is men alhier niet zoo geheel overtuigd, dat deze verbindtenis voortgang en nog wel zoo spoedig zal hebben, en het is vooral opmerkelijk, dat de *Moniteur* gisteren, met eenige woorden van de bijeenkomst der hooge vorstelijke personen sprekende, daarvan niet met een enkel woord heeft gerept. De vrienden der beweging kondigen met genoegen aan, dat het leger van het Noorden op nieuw wordt georganiseerd, doch ook deze maatregel zal zich waarschijnlijk bij het schrijven der dagbladen bepalen; want door gedurige verplaatsing is dit zoogenaamde leger tot op een zeer gering getal terug gebragt en eenige weinige regimenten die thans naar Compiegne vertrokken zijn, om zoo men zegt, eene revue te kunnen houden, zullen hetzelve niet voltallig maken.

— Prins *Talleyrand* wordt tusschen den 4den en 10den junij te Parijs gewacht en men verzekert, dat er niets in de zamenstelling van het ministerie vóór zijne komst zal veranderd worden. De Prins zal eenige dagen te Parijs doorbrengen en zich vervolgens naar de wateren te Bourbon-l'Archambault begeven, den weg over zijn landgoed Valencay nemende.

— De *National* verzekert, dat er een kamp te Versailles zal gevormd en het kasteel aldaar tot een militair hospitaal ingerigt worden. Een tweede kamp zou te St. Quentin worden opgerigt, en twee andere op de Noordelijke grenzen, zoodat men thans vier lagerkampen, welke, te zamen genomen, zullen bestaan uit vier lagerkampen op te rigten.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 24sten Mei.

Voor eenen geruimen tijd werd in het Beijersche het ontwerp gevormd, om op den 27sten dezer maand, den dag waarop de grondwet werd uitgevaardigd, een groot feestmaal op het slot Hambach aan te leggen. De regering van dit voornemen bewust, heeft, in het midden der maalingen, die zich door geheel Zuid-Duitschland verspreidden, zich voor de gevolgen dier vereeniging bevreesd getoond, en dezelve mitsdien verboden. Niet lang daarna was er een aantal verklaringen in omloop, door duizenden onderteekend, dat men slechts in eenen vriendenkring het feest der constitutie had gemeend te vieren, en zich van dit voornemen door geen wederregtelijk verbod van het bestuur zou doen terug houden. Vooral in Rijn-Beijeren deed zich de ontevredenheid der menigte luid hooren, en het schijnt dat de plaatselijke ambtenaren, eindelijk meer gevaar in de handhaving van het verbod, dan in toegeeflijkheid gevonden hebben; immers op het voorstel van den kommissaris des konings is den 21sten dezer het vroeger genomen besluit ingetrokken, en zal dus nu het bedoelde feest binnen weinige dagen voortgang hebben.

— Uit Polen melden bijzondere berigten, dat een gedeelte van den staf van het Russische leger zich bezig hield, om de westelijke grenzen op te meten, zoo men meende met het doel om aldaar eenige geschikte plaatsen, tot het aanleggen van vestingwerken te kiezen. Voorts werd er op nieuw bij de onderscheidene afdeelingen van het leger veel beweging opgemerkt, en sprak men van het voornemen om een korps van niet minder dan 80,000 man geheel versche troepen, uit het binnenste van Rusland naar Polen te verleggen.

ENGELAND.

LONDEN, den 24sten Mei.

In de avondzitting der pairs van gisteren zijn weder onderscheiden bepalingen der hervorm-bill in het comité doorgegaan. Een voorstel van lord *Ellenborough*, om drie gedeputeerden aan het graafschap Lancaster te geven, is met eene meerderheid van ... stemmen tegen 15 verworpen. ... verzelfder tijd in het comité ... zal op heden plaats hebben.

— Men houdt het er voor, dat er thans geen twijfel meer over den uitslag der hervormingsbill bestaat, en dat dezelve zonder eene nieuwe benoeming van pairs zal doorgaan. Een zestigtal tegen de hervormingsgezinde pairs hebben zich geheel uit de kamer verwijderd; degenen, die volhouden zich tegen de bill te verklaren, doen zulks alleen om op nieuw hun gevoelen te openbaren. In de jongste zitting, waarin over de bepaling gehandeld werd om het getal vertegenwoordigers van Londen te vermeerderen, waren niet meer dan 36 tory-gezinde pairs tegenwoordig. Het gerucht heeft geloopen en had ingang gevonden, dat lord *Grey* nogmaals bij den koning op eene benoeming van twintig nieuwe pairs aangedrongen had, als het eenig middel om het volk te bedaren en de volksliefde voor den koning te behouden. De koning had er echter niet van willen hooren. Hij was alleen van gevoelen, zeven of acht der meest invloed hebbende leden van het huis der gemeente tot het pairschap te verheffen. Intusschen bleef men gelooven, dat het ministerie onmiddelijk na de aanneming der hervorm-bill zou aftreden.

— De 3 pCt. gekons. waren genoteerd op 85¼; H. W. S. 44 à 44¼.

Van den 27 Mei.

Vrijdag avond is de tweede lezing der Iersche hervormings-bill bij de Gemeenten met 246 tegen 130 stemmen doorgegaan.

Drie linieschepen gaan naar den Taag, om het eskader, dat thans aldaar ligt onder de orders van admiraal *Parker*, te versterken. Lord *William Russell* begeeft zich met deze schepen naar Lissabon. Zijne zending moet een waarborg zijn tegen vreemde bemoeijing ten gunste van dom *Miguel* en voornamelijk dienen om Spanje te beletten dien Prins te hulp te komen.

Twee dier linieschepen, de *Brittannia* en de *Caledonia*, zijn donderdag reeds van Plymouth uitgezeild. Ook zal Zijner Majesteits schoener *Viper* heden of morgen van Falmouth naar Lissabon vertrekken.

— Gisteren waren de 3 per cents geconsolideerden 85 en I achtste.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

MAANDAG, 28 *Mei* 1832.

					gebl.
NEDERLANDEN,	Werkelijke schuld, 2½ pct.	ƒ 43	à	43½	43 5/16
	Uitgestelde schuld.	15/16	à	1	
	Kansbiljetten.	16¾	à	17	16⅞
	Amortisatie-Syndicaat, 4½ pct.	72½	à	73	72¾
	Idem. idem, 3½ pct.	57¾	à	58	57¾
	Oorlogs-lasten 1830. à 5 pct.	91¼	à	92	91⅜
	Vrijw. geldl. 1831. à 6 pct.	96½	à	97¼	97⅛
	Nieuwe idem 1832A à 5 pct.	81	à	81½	81¼
	Schatkist-biljetten, 6 pct.	99¼	à	99½	99⅜
	Handel-Maatschappij, 4½ pct.	85	à	85¼	86⅛
FRANKRIJK,	inschr. op 't Grootb. 3 pct.	69¾	à	70¼	70
RUSLAND,	Bij *Hope en Comp.*, 5 pct.	93¾	à	94¼	94
	Bij dezelfde 18⅝, 5 pct.	94¾	à	95¼	95
SPANJE,	Certific. Amst., 5 pct.	50¼	à	50¾	50 9/16
	Dezelfde 3 pct.	30¼	à	30¾	
	Uitgestelde schuld.	7	à	7¼	7⅛

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.